

CURIERUL JUDICIAR

ZIAR SĂPTĂMÂNAL

DOCTRINĂ — JURISPRUDENȚĂ — PRACTICĂ

ADEVER SI LUMINA

JUSTITIE SI LIBERTATE

DIRECTOR: PETRE BORS

PROPRIETAR: I. S. CODREANU

ABONAMENTUL

Pe an 30 Lei
Pe 6 luni 16
Pe 3 luni 8

Studentul plătește pe jumătate

Pentru străinătate se adaugă portul

Pentru inserții și reclame a se adresa la administrație

REPRODUCȚIA INTERZISĂ

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA

BUCURESCI

No. 5, CALEA RAHOVEI, No. 5

Un număr vechi 2 Lei

Redacția și administrația ziarului nostru fiind îmbrățișată cu multă căldură de D-nii magistrați-sindici ai tribunalelor, în urma apelului nostru, ne grăbim a le exprima mulțumirile noastre.

S U M A R

Indivisibilitatea mărturisirei judiciare, de *Petre Bors*.

Cum se interpretează contractele, de *C. Trandafirescu*.

Jurisprudența Română:

Inalta Curte de Casație secțiuni unite: *Matache Constantinescu* cu *I. Păsculescu*.

Idem secția II-a: *Procurorul general al înaltei Curți de casație, regulament de competență în afacerea lui Ițic Abramovici*.

Curtea de Apel din București secția I-a: *Cati Constantinescu* cu *Societatea Creditului junciar rural*.

Idem secția III-a: *Baron Barbu Bellu* cu *Rosa Guillemet*.

INDIVISIBILITATEA MĂRTURISIREI JUDICIARE

Specia.—1. Păsculescu dorind a obține de la Primăria Capitalei întreprinderea stărpirii cânilor vagabonzi, spre a nu fi prea concurat de alții, solicită de la Matache Constantinescu favoarea a lucra în locul său în acel scop. Acela remite acestuia două bonuri comunale — efecte la purtător — ca să aibă ale depune ca garanție la licitațiune. Zis și făcut. Asemenea convenire verbală a avut de rezultat, că Matache Constantinescu a concurat, a depus acele două bonuri în valoare totală de una mie lei ca garanție, și licitațiunea a mers asupra sa. Densul declară apoi la Primărie, că să se recunoască adjudecarea făcută în persoana lui Păsculescu, în numele căruia și pentru care a concurat. Se ia act de

asemenea declarațiune, se recunoaște Păsculescu ca antreprenor pentru cinci ani, de la 1893 până la 1898, și M. Constantinescu scote de la Primărie bonurile ce le depusese ca garanție când licitase, și le ia pentru densul ca plată serviciului prestat lui Păsculescu. De aci naște proces intentat de acesta lui Constantinescu.

Păsculescu prin acțiunea ce intentă lui Constantinescu la judele de ocol din București cere, ca intimatul să fie obligat a-i restitui cele două bonuri comunale sau valoarea lor integrală de una mie lei, pretinzând că i le-a încredințat pentru a le depune ca garanție la Primăria de București la licitarea pentru densul, și sub condițiune de a i le restitui când le va relua de la Primărie. El dovedește că bonurile îi aparțin cu un borderoū al casei de schimb M. Benzal, prin care se atestă că le vinde lui Păsculescu; iară cu două certificate ale Primăriei București probează ținerea licitațiunei, depunerea bonurilor de Constantinescu ca garanție la licitare și reluarea lor de către acesta după terminarea licitațiunei.

Chematul în judecată Constantinescu recunoaște: că în adevăr a primit acele două bonuri încredințate lui de către Păsculescu, dară că i s'a fost dat sub condițiunea de a rămănea ale sale, dacă reușește ca antreprisa să se ia pe numele reclamantului.

Păsculescu câștigă cauza la judecătoria de ocol, cum și la tribunalul Ilfov, secția III-a, care prin hotărîrea No. 43 din 1892 scindând mărturisirea lui Constantinescu îl dă rămas în judecată. Atunci acesta face recurs, și Curtea de Casație Secția I prin decisiunea sub No. 309 din 1893

casează cea hotărâre pentru violarea art. 1206 din codul civil, căci nu s'a respectat regula de drept a indivisibilității mărturisirii judiciare, și a trimis cauza în judecata tribunalului de Prahova. Secțiunea a II-a a acestui tribunal prin hotărârea sa No. 257 din 1894, ca și tribunalul Ilfov, divide mărturisirea lui Constantinescu și dă dreptate lui Păsculescu. În primul punct astă hotărâre stabilește: că Păsculescu a fost proprietarul bonurilor, deducând ca dovedit acest fapt prin borderoul lui Benzal exibat de reclamant; că dacă actualmente ele se dețin de Constantinescu, este însăși recunoașterea acestuia că le-a primit de la acela; că deținătorul neputându-și dovedi alegațiunea, cum că i s'a fost dat sub condițiunea de a nu i le mai restitui, fiindu-i date ca plată a serviciilor sale, probă ce-i incumbă întru cât mandatul prin natura sa este gratuit; și că în fine prin proba testimonială s'ar dovedi pe deplin, că convențiunea dintre dânsii n'a fost ca bonurile lui Păsculescu să rămână lui Constantinescu.

Această hotărâre a tribunalului de Prahova de asemenea se atacă cu recurs în Casațiune de către Constantinescu pentru același motiv de indivisibilitate a mărturisirii, precum fusese atacată hotărârea tribunalului Ilfov care s'a casat. Secțiunea I-a a Inaltei Curți prin hotărârea No. 199 din 1895, conform art. 74 din legea sa organică, trimete cauza în cercetarea Secțiunilor-Unite. Casațiunea în Secțiuni-Unite, compusă din 15 magistrați, dă la 18 Mai 1895 decisiunea No. 2 casând hotărârea sus menționată a trib. de Prahova, ordonând transcrierea decisiunii sale în condica de sentințe a acelui tribunal, și trimițând afacerea în judecata din nou a trib. Vlașca, cu îndatorire astă-dată ca acest tribunal să se conformeze doctrinei stabilită de Înalta Curte prin decisiunea No. 2/95 conform art. 74 aliniatul al II-lea al legii Curței de Casațiune. Se dă tot în acest număr al ziarului publicitatea decisiunii Secțiunilor-Unite a Inaltei Curți, decisiune care prin știința sa vorbește mai mult ca ori-ce scriere.

Chestiunea de drept.—Când între părți nu s'a încheiat asupra unui raport juridic o convențiune scrisă, mijlocul ce rămâne reclamantului în dovedirea cererii sale este recursul la mărturisirea adversarului. În asemenea caz în privința mărturisirii făcute este misiunea justiției de a

ști când trebuie să aplice *principiul indivisibilității*. De câte ori în o mărturisire sunt mai multe fapte distincte care nu depind unul de altul, evident că cea mărturisire se poate divide. Tot d'a-una însă când între acele fapte există o legătură intimă, care nu conține de cât expunerea unui singur act continuu și conec, atunci mărturisirea nu se poate scinda, ci trebuia a fi primită sau respinsă în întregul ei. În specie, intimatul Constantinescu a recunoscut alegațiunea reclamantului, *că a primit de la el două bonuri comunale pentru ca să concureze la licitațiune*; dară în același timp a adăogit, *că i s'a remis de dânsul a-i rămâne lui acele bonuri după licitare drept plată a serviciului procurat*. Această mărturisire așa cum este făcută e complexă și indivisibilă, așa că trebuie luată în întregul ei. Partea a doua a mărturisirii nu este relativă la un fapt diferit și fără nici o legătură cu partea d'întăi. Dacă se primește ca constant faptul principal, adică prima parte, că s'a primit de la reclamant niște bonuri ale sale ca să concureze la cutare licitare; nu este admisibil ca justiția să înlătore ca neprobată declarațiunea de a doua, că s'a promis să rămână acele bonuri drept plată pentru serviciul prestat. Această a doua parte nu se referă de loc la un fapt diferit, ci din contră stă într'o strânsă și intimă legătură cu partea de întâia, pe care o neutralizează și o modifică. A se lua o parte a mărturisirii ca o probă completă, sau măcar ca un început de probă scrisă precum a făcut tribunalul de Prahova, pentru a nimici partea a doua, sau pentru a completa începutul de probațiune cu dovada prin marturi sau alte presupțiuni, este a scinda mărturisirea făcută, și prin urmare a viola regula indivisibilității prescrisă de art. 1206 din codul civil. Alegațiunea reclamantului și probele aduse de el că bonurile i-a aparținut ca proprietar și că au fost remise de dânsul actualului detentor, fapt de altminteri necontestat de acesta prin prima parte a mărturisirii, nu-i poate servi ca un început de probă scrisă și a-l dispensa de a dovedi, că remiterea s'a făcut sub condițiunea de a nu i se mai restitui acele bonuri. Posesorul lucrurilor mobili după art. 1909 din codul civil este presumpț proprietarul lor și dispensat de a proba modul achizițiunii, căci transmiterea unor asemenea lucruri se face fără acte scrise. Apoi nici este suficient ca reclamantul să dovedească că a fost odă

proprietarul acelor lucruri mobile, și i încumbă sarcina a proba că a făcut remiterea lor intimatului cu titlu precar, probă care în convențiunile peste 150 lei nu se face cu marturi, așa cum a procedat tribunalul de Prahova. Aceste motive ne arată greșala în care a căzut această instanță judecătorească, și dreptatea care a avut-o Înalta Curte de Casație pentru a casa hotărârea acelei instanțe.

Petre Borș

CUM SE INTERPRETA CONTRACTELE ?

ARTICOLII 977—985 C. Civ.

Regulile asupra interpretării contractelor sunt aproape copiate textual după Tratatul obligațiunilor de Pothier, No. 91—98 și 100, care le-a extras din dreptul roman. Aceste reguli sunt destul de clare prin ele însăși și n'au trebuință de explicație. Ele se aplică tot așa de bine la interpretarea legilor și a actelor de cea din urmă voință. Iată ordinea în care ele se găsesc în cod. Trebuie în contracte să se caute care a fost comuna intențiune a părților contractante, de cât a se opri la sensul literal al termenilor (art. 977),

Când o clausă este primitoare de două înțelesuri ea se interpretează în sensul ce poate avea un efect, iar nu în acela ce n'ar putea produce nici unul (art. 978).

Termenii susceptibili de 2 înțelesuri se interpretează în înțelesul ce se potrivește mai mult cu natura contractului. Dispozițiunile îndoioase se interpretează după obiceiul locului unde s'a încheiat contractul. Clausele obicnuite într'un contract se subînțeleg de și nu sunt exprese într'ensul (art. 979—981).

Toate clausele convențiunilor se interpretează unele prin altele, dându-se fie-căria înțelesul ce rezultă din actul întreg.

Când este îndoială, convențiunea se interpretează în favoarea celui ce se obligă.

Convențiunea nu coprinde de cât lucrurile asupra cărora se pare că părțile și-au propus a contracta, ori cât de generali ar fi termenii cu cari s'a încheiat.

Această din urmă regulă era ast-fel formulată în dreptul vechiu: *«Il n'y a au marché que ce qu'on y met»*. Loysel, No. 358, (art. 982—984).

Când într'un contract s'a pus anume un cas pentru a se explica obligațiunea, nu se poate sus-

ține că printr'aceasta s'a restrâns întinderea ce angajamentul ar avea de drept în casurile ne-exprese. (Art. 985).

C. Trandafirescu.

Judecător trib. Constanța

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

SECȚIUNI UNITE

Audiența de la 18 Maiu 1895

Președenția D-lui C. E. SCHINA, Prim Președinte

Matache Constantinescu cu I. Păsculescu

Prescripțiune.—Cum se prescriu lucrurile mișcătoare. Dacă simpla posesiune a unor asemenea lucruri constituie un titlu de proprietate pentru posesor.—*Quid* în cas când lucrurile au fost furate sau pierdute.—*Quid* când posesiunea este precară?—Cine trebuie să dovedească precaritatea posesiunii?—

Mărturisire judiciară.—Dacă este indivisibilă.—Când este indivisibilă.—Dacă există vre o derogățiune la principiul indivisibilității mărturisirei și când.

(Art. 1909 și 1206 din codul civil).

1) *Lucrurile mișcătoare se prescriu prin faptul posesiunii, fără să fie trebuință de vre-o curgere de timp. Ast-fel simpla posesiune a unor asemenea lucruri constituie un titlu de proprietate pentru posesor, așa că dănsul nu este ținut să probeze cauza legitimă a achizițiunii lor, chiar atunci când recunoaște că le-a dobândit de la acela ce i le reclamă și cu toate că acesta ar justifica că a fost vechiul lor proprietar.*

Numai în cazul când lucrurile mișcătoare au fost furate sau pierdute, proprietarul lor are dreptul de a le revendica de la posesor în timp de trei ani.

Când cel ce reclamă pretinde că a remis actualului posesor lucrurile mișcătoare ce reclamă cu condițiune de a i le restitui, cu alte cuvinte când pretinde că posesiunea ce detentorul exercită este numai o posesiune precară, care, ca atare nu i constituie un titlu de proprietate totuși chiar în acest cas, nu este destul ca reclamantul să dovedească că a fost odinioară proprietarul lucrurilor, ci că să stabilească că în adevăr remiterea acelor lucruri a făcut-o în mâna defendorului cu titlu precar, și să dovedească aceasta prin aplicarea principiilor generale care regulează materia probelor, adică prin proba literară dacă e în joc o valoare mai mare de 150 lei, și prin proba testimonială, presumpțiuni, etc., când e vorba de o valoare inferioară acestor sume.

2) *Mărturisirea judiciară a părților este indivisibilă, când diferitele părți o le ei formează un tot continuu, unic și complet.*

Singura derogățiune la acest principiu este cazul în care partea accesoriu a unei mărturisiri este relativă la un fapt diferit și fără nici o legătură cu faptul principal.

Ast-fel, când detentorul unor bunuri recunoaște în justiție că titlurile ce i se reclamă i-au fost încredințate de reclamant ca să le depună la o autoritate spre a concura la o licitație în numele reclamantului, însă după licitația bunurile să-i rămână lui drept plată serviciului ce făcea reclamantului, această mărturisire formează un tot continuu, unic și complet, și prin urmare nu se poate divisa.

Decisiunea No. 2/95, Casată sentința trih. Prabhova secția II No. 257 din 1894.

S'a citit raportul făcut în cauză de d-l Președinte N. Mandrea.

S'a ascultat : D-l Petre Bors, avocatul recurentului Matache Constantinescu, în dezvoltarea motivelor de casare, și d-l C. Nanu, avocatul inimatului I. Păsculescu, în conbateri.

Curtea deliberând

Asupra motivului III,

«Violarea art. 1204 și 1206. Am făcut deplină dovadă în instanță prin mărturisirea ce am făcut-o la interogatoriu, ce mi s'a făcut de președintele tribunalului, deci asemenea dovadă se opunea adversarului meu cu deplinătate, și tribunalul nu putea să nu țină seamă de dânsa. În tot cazul nu putea, fără a viola legea să-mi scindeze parte din mărturisire și să o considere ca un început de probă, pentru a justifica admisibilitatea probei testimoniale și partea cea altă a aceleiași mărturisiri conexasă să o elimineze după plac».

Având în vedere sentința supusă recursului, din care se constată, că intimatul I. Păsculescu, prin acțiunea ce a intentat contra recurentului Matache Constantinescu, a cerut ca acesta să fie obligat a-i restitui două bonuri comunale (efecte la purtător), iar în cas cas de a nu voi. să-i plătească valoarea lor de câte 500 lei fie care, bonuri ce pretinde că i le a încredințat ca să le depue ca garanție și să liciteze pentru dânsul la primăria Bucuresci, sub condițiunea că să i le restituie, când le va lua înapoi de la Primărie, prezentând spre a dovedi cum că dânsul este proprietarul ziselor bonuri și că defendorul a ridicat acele bonuri de la Primărie, un borderon al casei de schimb M. Benzal, care afirmă că a vândut reclamantului bonurile în cestiune, și două certificate ale Primăriei Bucuresci, prin care se atestă, ținerea licitației de care este vorba și luarea înapoi a ziselor bonuri de către defendorul Constantinescu ;

Având în vedere că în cursul cercetării procesului înaintea tribunalului, defendorul Constantinescu a recunoscut că în adevăr zisele bonuri i sa încredințat de reclamant, dar că ele îi au fost date sub condițiunea de a rămâne ale sale dacă va reuși a lua antreprisa pe numele reclamantului, mai obligându-se acesta a îi da încă 1000 lei peste valoarea lor, pentru plata serviciilor sale; că tribunalul luând această recunoaștere ca un început de dovadă în contra defendorului și în favoarea reclamantului, a primit în virtutea art. 1197 din codul civil, proba testimonială invocată de acesta spre a stabili condițiunile, sub care dânsul a dat defendorului bonurile în cestiune; că, în urma ascultării martorilor propuși, tribunalul, prin sentința ce pronunță dă câștig de cauză reclamantului, motivându-si hotărîrea sa : pe constatarea făcută de reclamant prin borderonul și certificatele, ce a produs, cum că dânsul a fost proprietarul acelor bonuri și că ele se găsesc astăzi în mâinele defendorului ridicate de la Primăria capitalei ; pe recunoașterea acestuia, că a primit zisele bonuri de la reclamant și pe neputința de ași dovedi alegațiunea cum că ele îi fuseseră date sub condițiunea de a nu i le mai restitui ca plată a serviciilor sale, probă ce ar cădea în sarcina sa, de oare ce mandatul este prin natura sa gratuit și în fine, pe depunerile martorilor produși de reclamant, din care ar resulta,

că convențiunea dintre dânsul și defendor n'a fost de a rămâne bonurile acestuia, ci de a-i le restitui ;

Considerând că, după art. 1909 din codul civil, lucrurile miscătoare să prescrie prin faptul posesiunii, fără să fie trebuința de vre o curgere de timp ; că, de aci reese învedereat că, simpla posesiune a unor asemenea lucruri, constituie un titlu de proprietate pentru posesor, așa că dânsul nu e obligat să probeze cauza legitimă a achizițiunii lor, chiar atunci când recunoaște că le a dobândit de la acela ce i le reclamă și cu toate că acesta ar justifica că a fost vechiul lor proprietar ; căci, în materie de lucruri miscătoare, trecerea lor dintr-o mână într-alta, făcându-se fără acte scrise, nu se poate pretinde actualului posesor, ca să își dovedească titlul său prin prezentarea unui atare act de transmitere din partea vechiului proprietar ;

Considerând că singurile cazuri în cari legea crează o excepțiune la această regulă, sunt acelea în care lucrurile au fost furate sau pierdute și în care același art. 1909 prin aliniatul al II-lea acordă proprietarului lor dreptul de a le revendica de la posesor, cazuri ce în specie nu se prezintă ; că dacă e adevărat că în afară de aceste cazuri trebuie să se admită proprietarului originar exercițiul unei acțiuni personale în restituțiune contra detentorului, atunci când dânsul pretinde, — cum e în specie — că lucrurile i lea remis dânsul sub condițiunea de a i le restitui, cu alte cuvinte că posesiunea ce detentorul exercită, este numai o posesiune precară, care, ca atare nu-i constituie un titlu de proprietate, totuși chiar în acest cas, față cu principiile sus arătate, nu este destul ca dânsul să dovedească că a fost odinioară proprietarul lucrurilor, ci că să stabilească în calitatea sa de reclamant, că în adevăr remiterea acelor lucruri a făcut-o în mâna defendorului cu titlu precar și cum precarietatea depinde de un contract, ce pretinde că a intervenit între el și defendor, e dator să facă proba existenței acestui contract, și acesta prin aplicarea principiilor generale, care regulază materia probelor, adică prin proba literară, dacă e în joc o valoare mai mare de 150 lei, cum e în specie și prin proba testimonială, presumpțiuni etc., când e vorba de o valoare inferioară acestei sume ;

Considerând că, în specie, borderonul casei de schimb M. Benzal și certificatele Primăriei Bucuresci, singurile acte produse de reclamantul I. Păsculescu, nedovedind alt-ceva de cât că dânsul a fost odinioară proprietarul bonurilor în cestiune și că acele bonuri se găsesc în mâinele defendorului Constantinescu prin ridicarea lor de la Primărie, fapte de altmintrelea ce acesta nu le-a tăgăduit, rămâne evident că, conform regulilor stabilite mai sus aceste acte nu pot servi câtuși de puțin în sprijinul acțiunii reclamantului, căci proba ce e dator a face este aceea de a stabili existența convențiunii ce pretinde că a intervenit între el și defendor și că asemănat celei convențiunii, posesiunea acestuia este o posesiune precară, iar nu animo domini ;

Având în vedere că sentința tribunalului nu se întemeiază în cât privește acest punct, de cât pe recunoașterea făcută de defendor și pe depunerile unor martori admiși de tribunal, în urma unui început de dovezi a pretinde că a rezultat în contra defendorului din acea recunoaștere ;

Având în vedere, că defendorul Constantinescu, astă-zî recurent, pretinde, prin mijlocul de casare ce invoacă, că această mărturisire a sa a fost scindată de tribunal și că nu putea fi luată nici ca un început de dovadă scrisă, spre a se admite proba cu martori, fără să se violeze prin aceasta principiul indivisibilității mărturisirii;

Considerând, că art. 1206 din codul civil stabilește principiul, că mărturisirea părților este indivisibilă;

Că singura derogatiune la acest principiu, este cazul în care partea accesorie a unei mărturisirii este relativă la un fapt deferit și fără nici o legătură cu faptul principal;

Considerând că în specie, sensul mărturisirii, ast-fel cum ea a fost făcută de Constantinescu în instanță, a fost că în adevăr Păsculescu, i-a încredințat cele două bonuri, ca să le depună la rimărie spre a licita în socoteala lui Păsculescu, dar că invoiala a fost, ca bonurile să-i rămână lui drept plată a serviciilor sale;

Considerând că termenii generali și absoluți ai art. 1206, nu permit nici un fel de divisiune între diferitele părți ale mărturisirii, când ele formează, cum e în specie un tot continuu, unic și complet; că dar nu se poate admite într'un asemenea cas de a se scinda mărturisirea, luându-se una din părțile ei contra alteia, fie ca o probă completă, fie numai ca un început de probă, căci și într'un cas și într'altul se atacă principiul indivisibilității mărturisirii;

Considerând că, în speță, separându-se ast-fel cum s'a făcut cele două părți ale mărturisirii lui Constantinescu, cu scop de a se trage din prima parte un început de probă spre a se admite proba cu martori a lui Păsculescu în combaterea celei de a doua părți a zisei mărturisirii, hotărârea atacată a violat prin aceasta în mod vădit, citatul art. 1206 și dar mijlocul de casare, ce se invoacă, că a se admite fiind întemeiat.

Pentru aceste motive, Curtea, casează etc.

INALTA CURTE DE CASAȚIE SECȚIA II

Audiența de la 7 Iunie 1895

Președinția D-lui GR. LAHOVARY, Președinte

Procurorul general al Curții de Casație în cazul lui Ițic Abramovici

Băuturi prefăcute. — Când vîndarea lor constituie o contravențiune, și când constituie un delict. — Ce condițiuni trebuie să existe pentru ca vîndarea de băuturi prefăcute să constituie un delict.

Vîndarea de băuturi prefăcute constituie o contravențiune pedepsită de art. 389 al. 7 din c. penal, pe când vîndarea de băuturi prefăcute cu substanțe vătămătoare sănătății constituie un delict pedepsit de art. 247 c. p.

Pentru existența delictului prevădută și pedepsită de art. 247 c. p., se cer următoarele trei elemente esențiale: a) Vîndarea băuturilor. b) Ca substanțele introduse în băuturi să fie vătămătoare sănătății, și c) știința delincventului că băuturile erau prefăcute și că substanțele introduse în băuturi puteau fi vătămătoare sănătății.

Decisiunea No. 398/95. Regulament de competență.

S'a citit raportul făcut în cauză de d-l consilier Ch. Pherekyde.

S'a ascultat: D-l Procuror general G. Filitti în concluziuni.

Curtea deliberând,

Având în vedere că Ițic Abramovici, fiind dat judecătoarei pentru a răspunde de faptul că a pus în vîndare vin prefăcut cu acid salicilic, substanțe vătămătoare sănătății: judele de pace No. 2 din Iași prin cartea sa de judecată No. 1135/94 își declină competența pe motiv că faptul constituie delictul prevădută de art. 247 c. p.; că afacerea fiind trimisă înaintea trib. Iași, acest tribunal prin sentința sa cu No. 327/95 își declină și dînsul competența, sub cuvînt că lipsind elementul intențiunii, faptul constituie nu delictul prevădută de art. 247 c. p., ci contravențiunea prevădută de art. 389 c. p.;

Că ambele hotărîri fiind rămase definitive, cursul justiției este întrerupt și deci această Curte este chemată a pronunța un regulament de competență;

Având în vedere că, vîndarea de băuturi prefăcute, constituie o contravențiune pedepsită de art. 389 al. 7, pe cînd vîndarea de băuturi prefăcute cu substanțe vătămătoare sănătății constituie un delict pedepsit de art. 247 c. penal;

Având în vedere că delictul pedepsit de art. 247, cere pentru a exista trei elemente: 1) vîndarea băuturilor; 2) însusirea vătămătoare sănătății a substanțelor introduse în băuturi și 3) știința delincventului că băuturile erau prefăcute și că substanțele introduse în băuturi puteau fi vătămătoare sănătății;

Considerând că în speță fiind constant că Ițic Abramovici a pus în vîndare vinuri în care băgase singur acid salicilic, o substanță vătămătoare sănătății, faptul său constituie delictul prevădută de art. 247 c. p., și deci cade în competența trib. al judeca.

Pentru aceste motive, Curtea, regulînd competența trimite afacerea spre a fi judecată de trib. Iași.

CURTEA DE APEL DIN BUCUREȘTI SECȚIA I

Audiența de la 1 Februarie 1895

Președinția d-lui ADOLF CANTACUZINO, Prim-Președinte

DECISIUNEA No. 36

Căți Constantinescu, cu Societatea creditului funciar rural.

Arbitrii. — Creditul funciar rural. — Hotărîre arbitrală. — Dacă este supusă apelului, recursului sau vreunei acțiuni în nulitate.

Hotărîre arbitrală. — Dacă instanțele judecătorești pot, fără a examina fondul judecării arbitrilor, să cerceteze și indece dacă arbitrii au fost legal numiți.

Creditul funciar rural. — Cine judecă contestațiunile dintre credit și împrumutați. — Cum se numesc arbitrii.

1) După art. 80 din legea Societății creditului funciar rural, hotărârile arbitrilor nu sunt supuse nici apelului, nici recursului în casatiune, nici la vre-o acțiune în nulitate, însă cu condițiune ca asemenea hotărîri să fie pronunțate de un adevărat tribunal de arbitrii, de persoane legalmente însărcinate cu misiunea de a judeca, iar nu de simple persoane private sau de arbitrii numiți contra prescripțiilor legii.

Ast-fel, instanțele judecătorești, fără a se călca în nimică dispozițiunile art. 80 din legea creditului funciar și fără a se atinge fondul judecării unor adevărate hotărîri arbitrale, pot și sunt datoare a cerceta și judeca dacă arbitrii au fost sau nu legal numiți, și dacă prin urmare hotărârea lor este sau nu obligatorie pentru părți.

2) Contestațiunile între societatea creditului funciar și împrumutați să judecă de doi arbitrii numiți de părți și de un al treilea numit sau de cei doi aleși de părți, sau de primul președinte al curții de casație, sau de comisarul guvernului după lîngă societatea creditului, după distincțiunile și înțelezele prevăzute de diversele aliniate ale art. 75 și art. 77 din legea creditului funciar.

S'a ascultat: D-nii C. Boerescu și B. M. Misir avocații apelantei Căți Constantinescu în susținerea apelului, precum și d-nii Gr. Vulturescu și V. Lascăr, din partea intimății Societății a creditului funciar rural, în combateri.

Curtea deliberând,

Asupra apelului făcut de Căți Constantinescu în con-

tra sentinței No. 248 din 1893 a trib. Ilfov secția III.
 Având în vedere susținerile părților în instanță, concluziunile lor scrise și tipărite și actele prezentate;

Având în vedere că Societatea creditului funciar rural prin acțiunea intentată la prima instanță în contra apelantei cere a se declara nulă sentința arbitrară No. 1 din 9 Iunie 1882 pronunțată de Al. Rioșeanu și Al. Andonescu, sentință prin care Societatea e condamnată a plăti apelantei în principal suma de 170.023 lei și alte sume accesorii;

Având în vedere că circumstanțele în care această sentință arbitrală a fost pronunțată sunt următoarele: apelanta Cati Constantinescu, pretinzând în contra Soc. creditului funciar rural o sumă de 193,770 lei, și de către instanțele judecătorești, decizându-se că această afacere urma să fie judecată nu de dânselle ci de arbitrii, conform legii Creditului, în ziua de 31 Mai 1882, dânsa comunică direcțiunei societății atât obiectul contestațiunei sale cât și că alege de arbitru al său pe Al. Rioșeanu, cerând ca și Creditul să își numească un arbitru, pentru ca amândoi să procedă la numirea unui al treilea conform legii Creditului și la judecarea contestațiunei, direcțiunea Creditului în ziua de patru Iunie face cunoscut apelantei că și-a ales ca arbitru pe Al. Băicoianu, în ziua de 5 Iunie ambii arbitri se întrunesc, încheie un proces-verbal de constituirea lor și fixează ziua de 7 Iunie pentru a numi pe al treilea arbitru și pentru a continua lucrarea cu care erau însărcinați: în acea zi însă de 7 Iunie, arbitrul Societății, Al. Băicoianu, face cunoscut arbitrului Rioșeanu, că nu mai poate lua parte la judecată și că refuză însărcinarea ce i se dăduse de Credit, în urma cărui fapt Cati Constantinescu cere de la Primul Presedinte al Inaltei Curți de Casațiune și Justiție, ca conform art. 75 al. 2 din legea Creditului funciar rural, să numească un al treilea arbitru, alegând că arbitrul său și al Creditului nu se pot înțelege asupra acestei numiri: Primul Presedinte al Inaltei Curți numește ca al treilea arbitru pe A. Andonescu care împreună cu Al. Rioșeanu, în noaptea de 9 Iunie 1882 pronunță sentința arbitrală a cărui nulitate se cere și a cărei executare a fost suspendată printr-o decisiune acestei Curți până ce se va judeca definitiv procesul de față.

Având în vedere că Societatea, în sprijinul cererei sale, invoacă că tribunalul arbitral ar fi fost rău constituit, de oare-ce conform legii Creditului, după demisiunea lui Băicoianu, atât arbitrul Societății cât și cel de al treilea arbitru urmau să fie numiți de comisarul guvernului, după lângă Credit, iar nu de primul Presedinte al Inaltei Curți, și că, chiar de ar fi fost loc să îl numească primul Presedinte, totuși această numire a fost prematură, nerespectându-se termenul prevăzut în art. 75 al. 2 din legea Creditului, care prescrie, că primul Presedinte nu intervine de cât după 3 zile de la numirea celor două arbitri aleși de părți;

Având în vedere că apelanta, cere respingerea acțiunei Creditului în primul rând pentru motivul că sentințele arbitrale, conform art. 80 din legea Creditului, nu pot fi supuse nici unui fel de acțiunii în nulitate și în al doilea rând pentru motivul că tribunalul arbitral a fost constituit în completă conformitate cu legea Creditului rural;

Că așa fiind, două cestiuni sunt supuse adî judecării Curței: întâi dacă sentința arbitrală în cauză poate

sau nu să fie atacată printr-o acțiune în nulitate, și al doilea dacă tribunalul arbitral, care a pronunțat susțisa hotărîre, a fost sau nu constituit în condițiunile prevăzute de legea Creditului.

În ceea ce privește admisibilitatea acțiunei de față: Având în vedere că art. 80 din legea Societății creditului funciar rural, dispune, în adevăr, că hotărîrile arbitrilor nu sunt supuse nici apelului nici recursului în casațiune nici la vre-o acțiune în nulitate;

Considerând, că atât din cuvintele întrebinate de acest text al legii «hotărîrile arbitrilor», cât și după toate principiile de drept, pentru ca să poată fi cestiunea de validitatea unei hotărîri arbitrale și prin urmare de aplicațiunea art. 80 al legii Creditului, e de absolută necesitate ca acea hotărîre să fie pronunțată de un adevărat tribunal de arbitrii, de persoane legalmente însărcinate cu misiunea de a judeca, iar nu de simple persoane private sau de arbitrii numiți contra prescripțiunilor legii.

Că în această privință, este inexact a se susține după cum o face apelanta, că ar fi destul ca arbitrii să fie numiți de cel însărcinat de lege cu această numire, ci trebuie să se cerceteze și dacă acel însărcinat cu numirea a făcut-o în termenul prescripției de lege și în conformitate cu toate exigențele ei, căci în cazul contrariu e evident că nu se pot considera ca arbitrii cei numiți în contra legii și hotărîrea lor va fi un act nul și fără nici un fel de valoare juridică, iar nu o hotărîre arbitrală;

Că așa fiind fără a se călca în nimic dispozițiunile art. 80 din legea Creditului funciar și fără a se atinge fondul judecării unor adevărate hotărîri arbitrale, conform art. 366 din codul de procedură civilă, instanțele judecătorești pot și sunt datorate a cerceta și judeca dacă în specie sunt sau nu arbitri legal numiți și dacă prin urmare, hotărîrea lor e sau nu obligatorie pentru părți și aceasta cu atât mai mult cu cât hotărîrile arbitrale nefiind supuse nici apelului nici recursului, nici revisiunei, nici verii-altei căi de reformare, ar fi cu totul inopert și contra orî cărui spirit de dreptate, de a se permite să se execute în contra societății sau a debitorului său un act cu aparență numai de judecată, dar care în realitate ar emana nu de la arbitri sau judecători, ci de la persoane fără putere de a judeca.

În ceea ce privește validitatea constituirei tribunalului arbitral:

Având în vedere dispozițiunile articolelor 75, 76 și 77 din legea Creditului funciar rural;

Având în vedere, că aceste articole, ocupându-se de modul cum trebuie constituit tribunalul arbitral, ce are de judecată contestațiunile ivite între credit și imprumutați, dispune că asemenea contestațiuni, se vor judeca de doi arbitrii numiți de părți și de un al treilea numit sau de cei doi aleși de părți sau de Primul Presedinte al Inaltei Curți de casațiune, sau de comisarul guvernului după lângă Societatea Creditului;

Că din diversele aliniate ale art. 75 și din art. 77 combinate între ele, reiese în mod destul de lămurit că legiuitorul, dispunând atât pentru arbitrul Societății, cât și pentru acel al imprumutatului, a prevăzut mai multe ipoteze și anume:

1.) Ipoteza aliniatului II din art. 75 când arbitrii numiți de părți primesc sarcina de a judeca, se constituiesc în tribunal, dar nu se înțeleg în ceea ce privește

numirea celui de al treilea arbitru, în care cas legea dispune, ca acest al treilea, să se numească de primul președinte al Inaltei Curți în termen de trei zile de la numirea celor-l'alți doi arbitri;

2.) ipotesă alin. C, când arbitrul reclamantului nu primește misiunea și nu se prezintă la reședința Societății;

3.) ipotesa al. d. și e, când unul din arbitrii, primind misiunea nu vrea să înceapă lucrarea sa după ce a început-o nu stăruiește a o termina și în fine;

4.) ipotesa din art. 77, când Societatea fiind reclamantă, debitorul nu-și numește un arbitru și nu răspunde la comunicarea contestațiunii Societății.

Considerând că, în specie, din desbaterile urmate și din actele prezentate de părți, se constată, că în ziua de 7 Iunie, când s'a cerut de apelantă de la Primul Președinte al Inaltei Curți, să numească un al treilea arbitru, atunci Societatea nu avea arbitru, de oare-ce Al. Băicoianu, arbitrul numit de dinsa și dăduse demisiunea.

Că odată acest fapt stabilit, e inexact, a se susține că, Primul Președinte putea numi pe al treilea arbitru, de oare ce neexistând doi arbitrii la 7 Iunie ci numai unul, pe de o parte nu poate fi vorba de numirea unui al treilea, iar pe de altă parte, părțile se găsesc în ipotesa art. 77, fie în aceea a alin. alin. din art. 75, dar nici de cum în aceea a alin. alin. din acest articol care prevede, după cum s'a zis mai sus, cazul când sunt doi arbitrii numiți de părți și cari nu se înțeleg asupra alegerii celui de al treilea, ast-fel că rămâne bine stabilit că reu și în contra dispozițiilor legii creditului funciar rural, s'a cerut și s'a făcut numirea arbitrului Andonescu, arbitru, care împreună cu Al. Rioșeanu, a dat hotărârea a căruia nulitate se cere azi;

Considerând, în mod ipotetic, că chiar de s'ar admite că în specie era loc să se facă numirea unui al treilea arbitru conform alin. alin. din art. 75, totuși și în asemenea cas, numirea în persoana lui Andonescu nu poate fi considerată ca valabilă, de oare ce ea a fost făcută înainte de expirarea termenului de trei zile prevăzute în acest al. al art. 75;

Că, în adevăr, numirea arbitrului creditului, Băicoianu, fiindu-i comunicată în ziua de 4 Iunie, după cum se constată din actele prezentate, Băicoianu și Rioșeanu, aveau trei zile libere pentru a delibera asupra alegerii celui de al treilea, adică zile de 5, 6 și 7 și numirea lui Andonescu, fiind făcută în ziua de 7, când nu expirase trei zile libere, ea cată evident a fi considerată ca făcută înăuntrul termenului de trei zile și prin urmare ca prematură;

Că obiecțiunea apelantei, că aceste trei zile n'ar trebui să fie socotite pe zile libere, nu poate fi fondată, de oare-ce legea creditului funciar rural în alin. alin. din art. 75, menționând art. 74 din pr. civil. și nicăieri în altă parte, neapăsând că se derogă la regulile dreptului comun în ce privește calcularea termenelor, rămâne cert că și în această lege termenele urmează să fie calculate pe zile libere;

Că prin urmare, și din acest punct de vedere numirea arbitrului Andonescu, fiind vicioasă, de oare-ce a fost prematură, hotărârea dată de dînsu și de Rioșeanu, cată a fi declarată nulă și de nul efect.

Pentru aceste motive, curtea, respinge apelul... etc..

(ss) A. Catacunzino, Ar. Eustațiu, T. T. Djuvara, M. Paleologu.

CURTEA DE APEL DIN BUCUREȘTI, SECȚIA III

Audiența de la 17 Mai 1895

Președenția d-lui G. N. BAGDAT, membru

DECISIUNEA CIVILA No. 128/95

Baron Barbu Bellu cu Rose Guillemet

Legat. — De când legatarul are drept la fructele sa interesesele bunului legat. — *Quid* când legatul consistă într-o rentă viageră ce are caracterul unei rente alimentare.

Legat. — Dacă debitorul legatului unei rente viagere poate invoca prescripțiunea specială a intereselor rentei când dînsul a recunoscut și s'a obligat na plăti ratele datorite. — Dacă această recunoaștere și obligațiune de a plăti ratele din trecut transformă această datorie într-o datorie ordinară prescriptibilă prin 30 de ani.

Convențiune. — Dacă o parte contractantă poate reclama o sumă mai mare de cât i se recunoaște prin convențiune.

1) Legatarul are drept la fructele sa interesesele bunului legat din ziua cererii în judecată sa din ziua în care predarea legatului i s'a încuviințat de bună voe.

Când însă legatul consistă într-o rentă viageră, și când această rentă are caracterul unei rente alimentare, legatarul poate invoca în asemenea cas dispozițiunile art. 900 al. 2 din codul civil care dă legatarului dreptul la fructe încă din momentul morții testatorului.

2) Debitorul legatului unei rente viagere numai poate invoca prescripțiunea intereselor rentei în virtutea art. 1907 din codul civil, când dînsul a recunoscut și s'a obligat a plăti ratele datorite, întru cât această recunoaștere și obligațiune de a plăti, transformă, pentru viitor, această datorie trecută, într-o datorie ordinară, prescriptibilă numai prin 30 de ani.

3) Convențiunile fiind opozabile tuturilor părților contractante, nu se poate recunoaște uneia din părțile contractante o sumă mai mare de cât cea arătată prin convențiune.

S'a ascultat : d-l avocat Petre Grădișteanu, din partea apelantului Baron Barbu Bellu, în susținerea apelului, precum și d-nii avocați C. Boerescu și Al. Rioșanu, din partea intimătei Rose Guillemet, în combateri.

Curtea deliberând,

Asupra opozițiunei făcută de B. B. Bellu în contra decisiunei acestei Curți cu No. 268/94;

Având în vedere apelul făcut de Baron B. Bellu în contra sentinței trib. de Ilfov secția III No. 355/94;

Având în vedere desbaterile orale, actele prezentate și concludsiunile scrise depuse de ambele părți;

Având în vedere că prin acțiunea intentată la 14 Aprilie 1893, Rose Guillemet, cere, ca Baron Barbu Bellu să fie condamnat a-i plăti în calitate sa de legatar universal al lui C. M. Bellu : 1) renta viageră de 12000 lei pe fie-care an cu incepere din anul 1880, rentă care i-a fost constituită de C. A. Bellu prin testamentul său;

2) Daune interese în valoare de 5% pentru fie-care rentă;

3) Aceiași rentă de 12000 lei pe fie-care an în viitor până la încetarea din viață a legatarei, cu obligațiunea de a plăti și 100 lei, pentru fie-care zi de întârziere;

4) Cinci mii lei cheltueli de judecată.

Având în vedere că Baronul Barbu Bellu, de și recunoaște dreptul Rosei Guillemet la renta viageră de 12000 lei pe fie-care an, invoacă însă în apărarea sa următoarele mijloace :

1) În virtutea art. 899 codul civil, reclamanta, care este legatară particulară a lui C. A. Bellu, nu poate be-

neficia de legatul său de cât din ziua în care a făcut cererea în judecată, adică din ziua de 14 Aprilie 1893;

2) Chiar de i s'ar recunoaște dreptul de a beneficia de legat înainte de cerere în judecata veniturile rentei, fiind prescrise prin cinci ani în virtutea art. 1907, titulara rentei, nu mai poate cere veniturile acelei rente în trecut de cât pentru cei cinci ani, care preced ziua intentării acțiunii sale, adică numai de la 14 Aprilie 1888.

Asupra primului mijloc de apărare întemeiat pe dispozițiunile art. 899 cod. civ.;

Considerând că după dispozițiunile art. 899 legatarul are drept la fructele sau interesele bunului legat din ziua cererii în judecată sau din ziua în care predarea legatului i s'a încuviințat de buna voe;

Considerând că din actul subscris de Baronul Barbu Bellu la 25 Iunie 1886, rezultă ca d-sa nu numai că execută de buna voe la acea epocă, legatele de 24000 lei făcute lui George Bellu și Rosei Guillemet, dar că, executase și în trecut acele legate, și că ast-fel predarea legatului Rosei Guillemet fusese încuviințată de buna voe de apelant, debitorul aceluia legat;

Că ast-fel fiind nu mai era nevoie de o cerere în judecată pentru ca interesele rentei să fie datorite;

Considerând, că pe lângă aceasta, că nefiind probat că Rose Guillemet, ar fi avut vre-o avere personală, care să i asigure mijloacele de existență, la epocă, la care i se făcea legatul în cestiune, renta viageră lăsată de testatorul C. Bellu, are caracterul de rentă alimentară și că prin urmare legatara poate invoca dispozițiunile art. 900 al. 2, care dă în asemenea cas legatului dreptul la fructe încă din momentul morții testatorului;

Că ast-fel, primul mijloc de apărare, urmează să fie înlăturat;

Asupra celui d'al doilea mijloc întemeiat pe prescripțiunea intereselor rentei în virtutea art. 1907 c. civ.;

Considerând că atât prin actul din 25 Iunie 1886, cât și prin acela din 26 Iunie 1888, Baronul Barbu Bellu, recunoaște către George Bellu și Rosa Guillemet, datoria sa din trecut, rezultând din renta de câte 12000 lei pe an, lăsată fie-cărui dintr'inșii de către C. Bellu;

Că, de și Rose Guillemet nu este iscălită personal în acele acte, ea figurat în convențiunile pe care acele acte le constata, prin George Bellu, care era mandatarul ei verbal după cum a declarat la audiență, sau în ori-ce cas, cel puțin un negoțiorum gestor;

Că, Barbu Bellu, care a tratat cu George Bellu ca reprezentant al Rosei Guillemet, după cum rezultă din actele menționate, nu mai poate contesta astă-și calitatea, ce însuși a recunoscut lui George Bellu și prin urmare nici dreptul intimei de a se prevala de acele acte;

Considerând că recunoascerea drepturilor Rosei Guillemet făcută ast-fel la 1886 și 1888 și obligațiunea luată de dânsul la acele epoci de a plăti restul din ratele datorite ridică apelantului dreptul de a mai invoca prescripțiunea intereselor rentei în virtutea art. 1907, datoria sa fiind recunoscută pentru trecut și transformată pentru viitor într-o datorie ordinară, prescriptibilă numai prin 30 ani;

Considerând că de și apelantul susține că recunoașterea sa din actele din 1886 și 1888, avea de obiect renta în sine, iar nu interesele ei, acest mijloc de apărare este cu totul neîntemeiat, căci resturile pe cari Barbu Bellu le recunoaște ca datorite, provin după cum îns. și declară în acele acte, tocmai din ratele anuale ale rentei neplătite la acea epocă;

Considerând însă, că cele două convențiuni din 1886 și 1888, fiind opozabile ambelor părți, nu se poate recunoaște Rosei Guillemet dreptul la o sumă mai mare

de cât cele arătate în acele convențiuni ca resturi datorite;

Considerând că în convențiunea din 1886, Barbu Bellu recunoaște un rest de datorie de 26000 lei, și că în lichidarea de la 26 Iunie 1888, recunoaște asemenea un rest de 41200 în total 67.200, care împărțiți între cei doi legatari cu drepturi egale, dau pentru Rosa Guillemet o creanță de 33600 lei;

Considerând că după declarațiunile chiar ale apelantului, actul de ipotecă autentificat la 15 Aprilie 1888, nu cuprinde, în ceea ce privește pe Rosa Guillemet, decât tot resturile ratelor din trecut, recunoscute de Barbu Bellu prin actele anterioare ca neplătite încă;

Considerând însă că la suma de 33600 lei trebuie adăugată rena datorită pe cei cinci ani cari preced intentarea acțiunii din 14 Aprilie 1893, pentru care prescripțiunea a fost întreruptă, rentă care se urcă la 60000 lei;

Că ast-fel Rosa Guillemet avea dreptul să reclame în momentul intentării acțiunii sale suma de 93600 lei;

Considerând că de la această dată și până la încetarea din viață a legatarei, urmează să i se continue de către apelant conform testamentului lui C. A. Bellu, plata rentei de 12000 lei pe an;

Considerând că apelantul a recunoscut existența acestei rente și n'a cerut infirmarea sentinței trib. în ceea ce privește condamnarea sa la plata ratelor viitoare;

Considerând însă că, cererea de daune interese de 5%, la sumele datorite în momentul intentării acțiunii, nu este pe nimic întemeiată și că tot ce se poate recunoaște reclamantei este dobânda legală la suma datorită și numai din ziua intentării acțiunii sale;

Considerând că și cererea de a se condamna debitorul legatului la o sumă determinată pentru fie-care zi de întârziere pentru plata ratelor viitoare, nu este cu nimic justificată.

Pentru aceste motive, redactate de d-l membru C. R. Manolescu, Curtea, admite opozițiunea făcută de Baron Barbu Bellu în contra decisiunii cu No. 268 din 1894, schimbă menționata decisiune;

Admite apelul făcut de Baron B. Bellu în contra sentinței cu No. 395 din 1894 a trib. Ilfov secția I al c. c. reformează menționata sentință;

Condamna pe Baron Barbu Bellu să plătească Rosei Guillemet:

1) Suma de nouăzeci și trei mii șase sute lei cu dobânda legală de la 14 Aprilie 1893 data intentării acțiunii și până la achitare;

2) Câte două-spre-zece mii lei pe fie-care an cu începere de la 14 Aprilie 1893 și până la încetarea din viață a intimei Rosa Guillemet.

G. N. Bagdat, C. R. Manolescu, M. Iulian.

BIBLIOGRAFIE

NOUA LEGE A FALIMENTELOR, punându-se în aplicare cu începere de la 20 Iunie ca să puteți avea cunoștința ei și spre a vă putea servi

CUMPĂRAȚI

Noul Codice de Comerț, care a apărut într'un elegant și portativ volum în editura ziarului nostru *Curierul Judiciar*, și care cuprinde Cartea III-a și IV-a (Art. 695-971). Mai toate articolele sunt anotate în josul lor cu articolele corespunzătoare din legile Române, și Codicele de Comerț Italian, Frances, German și Belgian.

De vândare la redacția *Curierul Judiciar*, Calea Rahovei No. 5 București, și la toate librăriile din țară.

Depositul general la librăria H. Steinberg str. Șelari No. 9, București.

Prețul Lei 1.50 esemplarul